

ORAN Orta Anadolu
Kalkınma Ajansı
Middle Anatolia Development Agency

**T. C.
ORTA ANADOLU
KALKINMA AJANSI
GENEL SEKRETERLİĞİ**

**İÇ DENETİM
(İTERNAL AUDİT)
TANITIM SUNUMU**

**HAZIRLAYAN: MUSTAFA KARAKAYA
TEMMUZ 2011**

SUNUM PLANI

- 52 adet sunu bulunmaktadır.
- Kısaca İç Denetim
- Kısaca İç Kontrol
- İç Denetimle ilgili Sıkça Sorulan Sorular(SSS)
- İç Denetim Olarak Bakış Açımız
- Ajans İç Denetçisinin Görev, Yetki ve Sorumlulukları (İç denetçi ne yapar?)

KISACA İÇ DENETİM-1

- Uluslararası İç Denetçiler Enstitüsü'nün (The Institute of Internal Auditors-IIA) tanımına göre;
- İç denetim, bir kurumun faaliyetlerini geliştirmek ve onlara değer katmak amacını güden bağımsız ve objektif bir güvence ve danışmanlık faaliyetidir. İç denetim, kurumun risk yönetim, kontrol ve yönetim (kurumsal yönetim) süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek kurumun amaçlarına ulaşmasına yardımcı olur.

(<http://www.icdenetim.net/ic-denetim-nedir>;12.07.2011)

KISACA İÇ DENETİM-2

- Bilginin doğruluğunu ve güvenilirliğini test edip yönetime güvence verir
- Plan, program ve mevzuata uygunluğu kontrol eder
- Etkililik ve verimliliği teşvik ederek artı değer kazandırır
- Risk denetimi suretiyle bağımsız ve tarafsız faaliyette bulunur

KISACA İÇ DENETİM-3

- İç denetim; iç kontrol sisteminin bir unsurudur ve iç kontrol sisteminin işleyişini ve güvenilirliğini sağlar.
- İç denetim, kamu kurumu ve işletmelerde uzun deneyimler sonucu geliştirilmiş çok sayıda standartlar topluluğudur. Avrupa ve ABD'de kamu ve özel işletmelerde 1940'lardan beri kullanılmaktadır.

KISACA İÇ DENETİM-4

- İç denetim; bir kurum ya da organizasyonda yürütülen iş ve işlemlerin, yönetimden farklı ve **tarafsız bir gözle** değerlendirilmesidir.
- İç Denetim **teftiş** ve **mali** denetim ile karıştırılmamalıdır.
- İç denetim bir yönetim aracıdır. Yönetici ve çalışanların hatalarını bulmaya değil, **eksiklerini kapatmaya çabalar**. Bu bakımdan kurum çapında güvenilmesi ve desteklenmesi gereken bir fonksiyondur.
- İç denetçiler Kurumsal Yönetim ilkeleri olan **şeffaflık, sorumluluk, hesap verebilirlik** ve **adalet** ilkelerini kurum genelinde yaymak, desteklemek ve tanıtmak misyonuna da sahiptirler.

KISACA İÇ DENETİM-5

- Internal audit are an independent function that provides an objective assurance and consultancy service. aim to make a positive difference and add value by being a critical friend.
(<http://www.internalaudit.bham.ac.uk/index.shtml>;11.07.2011)

KISACA İÇ KONTROL

- Yönetimin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin; etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere yönetim tarafından oluşturulan; organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

İÇ DENETİMLE İLGİLİ SIK SORULAN SORULAR(SSS)

- 1. İç denetim nasıl ortaya çıkmıştır?
- 2. İç denetimin yasal dayanakları nelerdir?
- 3. Kalkınma Ajanslarında İç denetim faaliyeti hakkında genel bilgi verir misiniz?
- 4. Nesnel güvence nedir?
- 5. Kamu idaresinin çalışmalarına nasıl değer katar?
- 6. İç Denetime İhtiyacımız var mı?
- 7. Oran Kalkınma Ajansında iç denetimin önemi ve İç denetimin Ajansa sağlayacağı faydalar nelerdir?
- 8. İç denetçi ne yapar, ne işe yarar?

1. İÇ DENETİM NASIL ORTAYA ÇIKMIŞTIR?

- İlk olarak 1940'lı yıllarda İç Denetim özel sektörde uygulama alanı bulmuştur. 1941 yılında İç Denetçiler Enstitüsü IIA'in (*The Institute of Internal Auditors*) New York'ta kurulmasıyla iç denetim ortaya çıkmıştır. Enstitü, ABD dışındaki ilk birliğini 1944'de Toronto'da, Avrupa'daki ilk birliğini de 1948'de Londra'da kurmuştur. İç denetim, 1990'li yıllardan itibaren de Amerika, Kanada ve bazı Avrupa ülkelerinde kamu sektöründe uygulanmaya başlanmıştır.

(<http://www.iski.gov.tr/web/icdenetimstatik.aspx?KID=1002361;12.07.2011>)

2. İÇ DENETİMİN YASAL DAYANAKLARI NELERDİR?-1

- Türkiye'de ise 1980'li yıllarda iç denetim uygulamasına özel sektörde başlanmıştır.1995 yılında "Türkiye İç Denetim Enstitüsü" (TİDE) kurulmuştur. 2000'li yıllarda Bankacılık Gözetimine İlişkin Basel Komitesi, bankalar için bazı iç denetim faaliyetlerini zorunlu kılmıştır. 2003 yılında yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu ile kamu kurumlarında iç denetim zorunlu hale getirilmiştir.

2. İÇ DENETİMİN YASAL DAYANAKLARI NELERDİR?-2

- İç denetim bugün Dünya'da bir çok ülkede ve Avrupa Birliğine üye olan tüm ülkelerde gerek özel sektör gerekse kamu sektöründe Kurumların olmazsa olmaz unsuru olarak kabul edilmektedir.
- Avrupa Birliği (AB) ve uluslararası standartlarla uyumlu bir kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması amacıyla, “Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Türkiye Ulusal Program” ve Avrupa Birliği müzakere sürecinde 32. fasıl kapsamında yer almıştır.

(24 Temmuz 2003 tarihli ve 25178 sayılı mükerrer Resmi gazete)

3. KALKINMA AJANSLARI İÇ DENETİM FAALİYETİ HAKKINDA GENEL BILGI VERİR MİSİNİZ?-1

- Kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomik, etkili ve verimli yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla gerçekleştirilen; bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir.(Kalkınma ajansları denetim yönetmeliği(27308 s.rg).m.6/1)

3. KALKINMA AJANSLARI İÇ DENETİM FAALİYETİ HAKKINDA GENEL BİLGİ VERİR MİSİNİZ?-2

- İç denetim; Ajansın faaliyetleri, hesapları, işlemleri, performansı, yönetim ve kontrol yapıları ile finansal işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde yapılır. sistematik, sürekli ve disiplinli olarak uluslararası standartlar ve kamu iç denetim standartlarına uygun şekilde gerçekleştirilir. (Kalkınma ajansları denetim yönetmeliği 27308 s.rg m.6/2)

4. NESNEL GÜVENCE NEDİR?

- Etkin bir iç kontrol sisteminin var olduğuna,
- Risk yönetimi, iç kontrol sistemi ve işlem süreçlerinin etkin bir şekilde işlediğine,
- Üretilen bilgilerin doğruluğuna ve tamlığına,
- Varlıkların korunduğuna,
- Faaliyetlerin etkili, verimli, ekonomik ve mevzuata uygun olarak gerçekleştirildiğine, ilişkin kurum içine ve kurum dışına yeterli güvencenin verilmesidir.

5.KAMU İDARESİNİN ÇALIŞMALARINA NASIL DEĞER KATAR?

- İç denetimde güvence verme ve danışmanlık hizmetleri yoluyla, kurumun amaçlarını gerçekleştirme fırsatlarını geliştirerek, faaliyetleri geliştirme imkanlarını belirleyerek ve/veya riske maruz kalma ihtimalini azaltarak idareye ve faaliyetlerine değer katılmasıdır. (Uluslararası İç Denetim Standartları)

6.İÇ DENETİME İHTİYACIMIZ VAR MI?-1

- Bir kurum ne kadar başarılı olursa olsun, ne kadar iyi yönetilirse yönetilsin, bağımsız bir gözün kuruma dışarıdan bakması ve kurumu tarafsız bir şekilde değerlendirmesi faydalıdır.
- Her zaman daha fazla gelişme sağlamak mümkündür.
- Tespit edilmemiş ve önlem alınmamış bazı riskler çok yıkıcı sonuçlara neden olabilir.
- İç denetim Şirket ortakları veya Kurum karar organları ve üst yönetimi adına yapıldığından, kurum yönetiminin denetim yükünü hafifletir.

7.İÇ DENETİME İHTİYACIMIZ VAR MI?-2

- İleride doğması muhtemel yargı denetimi ve dış denetiminde Kurum, personel ve yöneticiler lehinde bakış açısı sağlar.
- Mali yönetim yeterliği almak için yeterince işleyen bir iç kontrol sistemi ve Ajansta görevli bir iç denetçi istihdamı şart koşulmuştur.
- AB, yeni TTK ve Kamu Yönetimi yapılanması süreçleri ile yönetim paradigması değişiyor. Kurumsal yönetimi güçlü, iç denetim sistemi gelişmiş kurumlar bu süreçlere çok daha hızlı uyum sağlayacaklar.

8. İÇ DENETÇİ NE YAPAR, NE İŞE YARAR?-1

- İç denetçi; süreç analizi ve risk analizi yaparak ajansın faaliyetlerine değer katar, kontrol ve yönetim yapılarını geliştirerek ajansın hedeflerine ulaşmasına, kurumsallaşmasına katkı sağlar,
- Ajansta eksik veya aşırı denetim olup olmadığını değerlendirir,
- İç Denetim talimatnamesi ve rehberi hazırlar,
- Yönetim ve iç kontrol yapılarını risk odaklı değerlendirerek bu doğrultuda 3 yıllık plan hazırlar,

8. İÇ DENETÇİ NE YAPAR, NE İŞE YARAR?-2

- Denetim programı hazırlar,
- İç denetim raporu düzenler,
- Yıllık İç Denetim raporu düzenler,
- Ara rapor düzenler,
- Danışmanlık yapar,
- Ajansı objektif ve bağımsız denetlediği zaman kamuoyu ve üst kurumlar nezdinde itibarını ve güvenilirliğini artırır,

İÇ DENETİM OLARAK BAKIŞ AÇIMIZ -1

- Denetimleri daha önceden mutlaka bildirmek
- Denetlenenlerin kaygılarına cevap vermek
- Denetimi bir fırsat olarak sunmak
- Denetim sonuçlarını olumlu perspektiften ele almak
- Denetim sonuçlarını daha önceden bildirmek (Sürpriz olmamalı)
- Kişileri değil olayları/durumu/süreci/faaliyeti/ birimi/pozisyonu/makamı değerlendirmek (Raporlarda prensip olarak kişilere yer vermemek)

İÇ DENETİM OLARAK BAKIŞ AÇIMIZ -2

- Başarılı sonuçlar emek sarfedilmiş süreçlerin, faaliyetlerin sonucunda ortaya çıkar. Süreçlerin denetlenmesi, anlaşılması ve incelenmesi, geliştirilmesi sonuçların denetimine tercih edilir.
- Raporların yazılma amacı hata bulmaya değil, Ajansın iş süreçlerini geliştirmek ve iyileştirmektir.

İÇ DENETÇİNİN GÖREV VE SORUMLULUĞU- 1

- Nesnel risk analizlerine dayanarak Ajansın yönetim ve kontrol yapılarını değerlendirmek ve risk yönetimi ve kontrol mekanizmasının etkinliğini geliştirmek için Ajansın amaçlarının gerçekleşmesine yardımcı olmak,
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılması bakımından incelemeler yapmak ve Genel Sekretere önerilerde bulunmak,
- Risk analizleri çerçevesinde harcama sonrasında yasal uygunluk denetimi yapmak,
- Ajansın; harcamalarının, finansal işlemlere ilişkin karar ve tasarruflarının ve diğer faaliyetlerinin, amaç ve politikalara, planlara ve programlara uygunluğunu izlemek, değerlendirmek ve denetlemek,
- İç kontrol ve mali yönetim sisteminin oluşumuna katkıda bulunmak, işleyişini değerlendirmek ve bu hususta Genel Sekreter ile Yönetim Kuruluna önerilerde bulunmak,
- (Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği(27308 S.RG).M.7/1;5018 sayılı Kanun m.63,UİDS. 1110,1130, KİDS.1110, 1130)

İÇ DENETÇİNİN GÖREV, YETKİ VE SORUMLULUĞU-2

- İç denetçiler, görev ve yetkileri çerçevesinde iç denetim faaliyetlerinin etkili ve idarenin faaliyetlerine değer katacak şekilde yürütülmesinden ve denetim kaynaklarının etkin ve verimli kullanılmasından Genel Sekretere karşı sorumludur.
- İç denetçi görevlerini yerine getirirken ve yetkilerini kullanırken kamu iç denetim standartlarına ve mesleki etik kurallarına uygun hareket eder.

○ (Kalkınma Ajansları Denetim Yönetmeliği(27308 S.RG).M.7/2;5018 sayılı Kanun m.63,UİDS. 1110,1130, KİDS.1110, 1130)

İÇ DENETÇİNİN YETKİLERİ

- Görevin ifasında her türlü bilgi, doküman, kıymetli evrak, kayıt, defter, karar vb. ile varlıkların ibrazını istemek
- Gerektiğinde uzman görüşünden yararlanmak
- Görevin gerektirdiği araç, gereç ve diğer imkanları kullanmak
- Görevin yürütülmesini engelleyici tutum, davranış ve hareketlerde bulunanları haklarında yasal işlem yapılmak üzere Genel Sekretere bildirmek.
- Görevinde bağımsızdır. Görevi dışında başka iş verilemez.
- Suç teşkil eden hususlarla soruşturma açılmasını gerektirecek duruma rastlandığında, adli makamlara ve Bakanlığa iletilmek üzere Genel Sekreter ve Yönetim Kuruluna bildirmek.

VIZYONUMUZ

- **Dürüstlük ve sorumluluk duygusuyla görevini en iyi şekilde yapan, görevin gerektirdiği bilgi, beceri ve tecrübeye sahip, çalışmaları örnek alınan, ulusal ve uluslararası standartlara uygun denetim ve danışmanlık faaliyetleri sunan ilkeli bir iç denetim sunmaktır.**

MİSYONUMUZ

- Tüm eğitim, teknik altyapı, materyal eksikliklerini tamamlamış,
- Denetim ve danışmanlık faaliyetleri ile ilgili prosedürlerini belirlemiş ve yazılı hale getirmiş,
- Denetimlerin etkin bir şekilde yürütülmesini sağlayacak yenilikçi bir anlayışa sahip,
- Mesleki açıdan kendisini ideal anlamda yetiştirmiş (Kamu İç Denetçi Sertifikası almak)
- Ajansın kurumsal yapısına, kurum kültürüne ve kurum mevzuatına hakim,

- Kamu ve özel sektör iç denetçileri arasında saygın ve aranılan, bilgi ve tecrübesine başvurulan,
- Uluslararası alanda geçerliliği olan en az bir sertifikaya sahip (Uluslararası İç Denetçi Sertifikası(CIA), Uluslararası Kamu İç Denetçi Sertifikası(CGAP) almak),
- Yabancı dildeki yayınları takip edebilecek düzeyde yabancı dil bilgisi olan,
- İdeal bir iç denetim faaliyeti için gereken düzeyde bilgisayar yazılım ve donanım bilgisine sahip,

○ TEŞEKKÜR EDERİM.

